

М.С. Одарченко, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Є.Б. Соколова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

З.П. Карпенко, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЯ МОДЕЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Міжнародний досвід підтверджує, що інвестиції в людський капітал і, зокрема, в освіту, сприяють істотній віддачі для економіки та суспільства. Ключова роль вищої освіти в модернізації економіки країни передбачає поглиблення реформ в системі вищої освіти та поліпшення його якості в перспективі з урахуванням створення економіки країни, заснованої на знаннях. Реформування вищої освіти передбачає міжнародну модель акредитації вишів, нові системи оцінки якості освіти та створення нових типів навчальних організацій, таких як вищі технічні школи, інноваційні університети та інноваційно-освітні консорціуми.

Сьогодні все більш затребуваними стають компетентні фахівці, здатні швидко адаптуватися в нових динамічних соціально-економічних умовах. Роботодавці все частіше зацікавлені не стільки в кваліфікації співробітників, скільки в їх компетентності, здатності працювати в групі, ініціативності, вмінні успішно справлятися з різними життєвими та професійними ситуаціями. Компетентну освіту слід розглядати як спосіб становлення, реалізації нової людини, розвиток якої ґрунтується на розкритті всебічності, багатогранності її можливостей, ресурсів і потенцій. Освіта у повній мірі повинна забезпечувати здатність майбутніх фахівців розробляти, впроваджувати і використовувати інноваційні здобутки. Компетентнісний підхід висуває свої вимоги і до інших чинників освітнього процесу – змісту, методів, педагогічних технологій, організації педагогічного процесу.

Безперервна динаміка розвитку економіки країни та необхідність адекватного реагування на потреби ринку праці зумовили застосування різних форм вищої освіти в вишах. Застосування сучасних комп'ютерних технологій призвело до впровадження в практику роботи окремих вишів дистанційного навчання, в тому числі із застосуванням ІТ-технологій.

Державна політика у сфері вищої освіти передбачає введення різних актуальних програм освіти, альтернативних технологій

навчання та авторських методик викладання в поєднанні з інноваційними концепціями формування професійних знань і навичок студентів. Академічна свобода вишу реалізується через механізм курсів за вибором, практичної підготовки фахівця та програм самоосвіти, які передбачають можливість формування індивідуальної траєкторії навчання студента.

Завдання індустріально-інноваційного розвитку економіки України диктують необхідність впровадження інноваційних методик і технологій навчання у вищих навчальних закладах. Для задоволення освітніх потреб сучасного суспільства та його сталого соціально-економічного розвитку необхідно використання інформаційних та комунікаційних технологій (КТ).

Інформаційне освітнє середовище у закладах вищої освіти – важливий чинник, що забезпечує необхідну якість освіти та надає необхідні умови для розвитку всіх суб'єктів освітнього процесу.

Існують різні точки зору у визначенні поняття інформаційно-освітнє середовище. Під інформаційно-освітнім середовищем розуміють таке:

- систему інформаційно-освітніх ресурсів та інструментів, що забезпечують умови реалізації основної освітньої програми навчального закладу;

- сукупність інформаційного, технічного, навчально-методичного забезпечення, нерозривно пов'язану зі споживачем, як суб'єктом освітнього процесу;

- єдиний інформаційно-освітній простір, побудований за допомогою інтеграції інформації на традиційних та електронних носіях, комп'ютерно-телекомунікаційних технологіях взаємодії, що включає в себе віртуальні бібліотеки, розподілені бази даних, навчально-методичні комплекси та розширений апарат дидактичних матеріалів;

- система інструментальних засобів і ресурсів, які забезпечують умови для реалізації освітньої діяльності на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

Усі ці умови в комплексі сприяють особистісному розвитку майбутнього фахівця, дозволяють побачити свою професійну діяльність в більш широкому соціальному контексті. Реформування та модернізація вищої освіти в Україні є актуальними завданнями на шляху до інноваційного, європейського розвитку українського суспільства, підвищення ролі вищої освіти у формуванні освіченого молодого покоління.